

Zaterdag 20 maart 1915.

Uit geloofbare bron: te Nevele, hoofdplaats van een canton, gelegen in het Etappengebied, werd als op vele plaatsen een oproep gedaan tot het verklaren der aanwezende hoeveelheden wijn in flesschen.

600 werden er opgegeven. 600, voor zulk een groot dorp! Dit werd niet geloofd. Een nieuwe oproep volgt met bedreiging van straf voor de verhelers. Schrik maakte zich meester van de bevolking: de opgave klom tot 6000. Gramschap bij de overheden, verklaring dat alles zou in beslag genomen worden opvolgentlijk en, om te beginnen werden heelemaal geledigd drie kelders van de bijzonderste ingezetenen, waaronder de deken. Een schuldbekentenis, aanduidende het getal flesschen, zonder vermelding van eigennamen werd aan 't Gemeentebestuur overhandigd.

Mooi, opgewekt weder met witte, lustig drijvende wolken als vlaggen voor een feest. Lange zwermen soldaten, dicht achtereen gedrongen, trekken 't allen kant door de straten stap-stampend voort, begeleid door kopergeschal en zware trommelbonzen. Vele ruiters ook te zien.

Een wonder in mijn huis: het komt mij toe on der vorm van een briefkaart, wie zou zoo iets nog verwachten in postdooden oorlogstijd! De kaart zelve is een vreemdsoortige, ofschoon herkomstig uit ons Belgenland: "Postkarte" staat er op. Zij draagt een groenen zegel met het portret des keizers en "Belgien", 15 centimen benevens 'Mecheln' op den stempel. Een mauve rechthoek behelst daarbinnen:

Geprüft

milit. Überwachsen. alKreisamt Mecheln.

Ze komt van mijn vrienden van ginder, van hen die hier een maand gelogeed hebben, van 1 sept. tot 1 oct. ll. Ze maken het betrekkelijk goed. De rijken en de armen zijn er nog afwezig. De kerken en sommige huizen worden hersteld. Amerika giet zijn hulpbronnen mild uit. De schade wordt geexpertiseerd. De gesneuvelde soldaten en de burgerlijke slachtoffers worden ontgraven en op het kerkhof neergelegd.

Van een anderen kant verneem ik uit een dagblad: Mechelen: "De toestand voor het grootste gedeelte onzer bewoners is voorwaar bedenkelijk. Men tracht arbeid te verschaffen met het opruimen der puinhoopen. Elke werkman krijgt 1.50 fr. daags, maar mag slechts drie dagen per week werken. Van de vier en dertig duizenden ingezetenen, welke thans aanwezig zijn krijgen er negentwintig duizend soep van 't Gemeentebestuur."

De plaatselijke bladen geven het begin der lijsten van de ontgravenen te Mechelen. Ze zijn aangrijpend in hun cijfer-eenvoud, waarachter zoveel wee wegschuilt. Ik schrijf hier zonder keuze eenige bijzonderheden over de gevondenen uit:

'Adam C. 4 linie, no 55962 — aan den pols zakhorloge in lederen band. In 't uurwerk een goudstuk van 20 frank.'

'- Carabinier. Totaal in ontbinding. Op de kleedingstukken niets. Op een lederen band 333-1889. 12de linie: kleedsel verpulverd. Soldatenmedalies in den zak. Noch naam noch nummer. Lengte 1.80 m. Notaboekje met visietkaartje Maurice De Kegel. Vincennes. Twee liederen- portret soldatengroep. Adressen: Antoinette Vernats — College St. Rombaut-Compagnie des volontaires.'

‘- Oscar Detière. 14 linie s. n. 26720. Getten 27633 — Capole, vareuse, lichaam, alles verbrand. Stuk bretel.’

‘Korporaal. Onmogelijk een regiment te kunnen vaststellen, lijk ontbonden, viel aan stukken bij 't ontgraven.’

‘Danneels E. 4de linieregiment 2 b. 3de C. no. 57843 van Zuyenkerke (Westvlaanderen.) Droeg op zich een paternoster, een medalie van Onze lieve Vrouw en eene pijp. Gevonden op de grensscheiding van Mechelen. Muysen. Ontgraven 11 Februari '15.’

‘Ontgraven: onbekende, 4 linieregiment; onderbroek droeg in roode letters D.1.1.913.’ ‘Nog vier onbekenden: waaronder een carabinieri, geschoten in den kop en de bil. enz. enz.’

Zonder uitleggingen heeft een landbouwer van Hofstade 47 soldatenmedalies overhandigd, gevonden op het grondgebied zijner gemeente. Zijn die mannen nog in leven of gesneuveld? Tot hiertoe kan niemand er stellig op antwoorden. Allen waren carabinieri. Van hen bestaat niets meer dan namen en nummers: D'Hondt J. no. 4818, De Rop E.J. Adam, enz, enz,

Dit geschiedde op bevel van den Kommandant van de Etappe Henz. door een plakkaart. “Ontgravingen te Mechelen en omstreken. Met opgaven van het volgende: lengte der lijken, hun uniformen of stukken er van, of aanduiding, dat alles onkennelijk is, hun ontbinding, hun verblijfplaats, uit zoo mogelijk nog leesbare correspondentiën op te maken en hun soldaten medaliën, indien er voorhanden zijn.”

Virginie LOVELING (« *In oorlogsnood* »)